

Complexnummer: 523252

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ophaalbruggen Griendtsveen

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

523253, 523254, 523255

Woonplaats

Griendtsveen

Gemeente

Horst aan de Maas

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Bij Kanaalweg 1, 5766 PN te Griendtsveen

Complexomschrijving

Inleiding en omschrijving

In het beschermde gezicht Griendtsveen bevindt zich een viertal ophaalbruggen te weten nabij de Apostelweg, de Kanaalweg en de Ericaweg in het oostelijk deel van Griendtsveen. De ophaalbrug bij de Helenaveenseweg is door modernisering in een onvoldoende authentieke staat om bescherming op rijksniveau te rechtvaardigen.

De drie bruggen dateren van omstreeks 1905 en dienden en dienen voor de doorgang van het verkeer in het veendorp Griendtsveen.

De toegepaste bouwmaterialen zijn in hoofdzaak staal voor de draagconstructies en balans en hout voor het dek.

De ophaalbruggen bij de Kanaalweg en de Apostelweg zijn van het zogenoemde type A1. De ophaalbrug bij de Ericaweg is van het type A2.

Waardering

De ophaalbruggen zijn van geschiedkundig belang voor de ontwikkeling van het veendorp Griendtsveen. De bruggen zijn tevens van bouwhistorisch belang voor de typologische ontwikkeling van ophaalbruggen en voor de geschiedenis van de bouwtechniek. De bruggen bezitten hoogwaardige esthetische kwaliteiten. De bruggen maken deel uit van het veendorp Griendtsveen waarvan de cultuurhistorische waarde groot is. De bruggen bezitten bouwtechnisch een gave en herkenbare constructie. Qua vormgeving komen dergelijke bruggen elders in Nederland niet voor. Op basis van deze waarden bezit de ophaalbruggen van Griendtsveen algemeen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

belang.

Monumentnummer*: 523253

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82818/156

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Griendtsveen	Horst aan de Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Griendtsveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Horst	G			738

*Omschrijving***

Inleiding

Stalen ophaalbrug gelegen nabij de Spagnumweg in Griendtsveen. De in totaal vier ophaalbruggen werden gebouwd omstreeks 1905. Deze dienden en dienen voor de doorgang van het verkeer in dit dorp.

Omschrijving

Stalen ophaalbrug van het zogenoemde type A1.

Het val heeft een draagconstructie van stalen liggers met daaroverheen een houten dek.

De constructie is niet meer authentiek terwijl het val eveneens niet meer beweegbaar is. Aanvankelijk liepen langs het val twee bomen of leuninggen die met het val meebewogen. Met een renovatie is deze boom uit veiligheidsoverwegingen vervangen door een hekwerkje. Het val draait in twee gesmede ogen, die aan de onderzijde van de hameistijlen zijn bevestigd.

De ophaalbrug is gebouwd volgens het Amsterdamse type. De hameipoort bestaat uit twee vrijstaande hameistijlen, die onderling slechts door twee trekstangen zijn verbonden. Deze trekstangen zijn in het midden naar elkaar gebogen en aan elkaar gekoppeld. Elk van beide hameistijlen is opgebouwd uit twee U-profielen die ruggelings met het lijf tegen de flenzen van een I-profiel zijn geklonken. Boven op de stijlen is een stalen kapje in de vorm van een tentdak geplaatst. De hameistijlen worden gesteund door elk twee schoren van rondstaal in langsrichting en een in dwarsrichting.

De balans is opgebouwd uit twee balanspriemen met daartussen ene constructie van regels en diagonalen. De beide priemen zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgevoerd als I-profiel, evenals de diagonalen en regels er tussen in, die als een soort contragewicht fungeren. Een ballastkist ontbreekt, zodat de brug niet geheel zal zijn uitgebalanceerd. ook ter plaatse van de draaipunten bevindt zich een I-profiel als dwarsregel. Boven het val is tussen de priemen een kruisverband aangebracht, terwijl de beide uiteinden van de priemen zijn verbonden door een buisprofiel of rondijzer. De balans draait tussen de beide hameistijlen. vanuit het uiteinde van de beide priemen loopt een ketting naar het val. Op de beide priemen is een spanwerk gemonteerd, met ter plaatse van de draaipunten twee drukstaven in omgekeerde V-vorm. De trekstaven van dit spanwerk bestaan deels uit rondstaal. De uiteinden bestaan uit twee platstaal profielen die gevorkt om de priem lopen en daaraan scharnierend zijn bevestigd. Boven het val bevindt zich tussen het rondstaal en de vork een spaninrichting of wartel. De bruggen worden bewogen met behulp van een stalen windwerk. Dit windwerk wordt door middel van een slinger met handkracht aangedreven. Vanaf het windwerk loopt een ketting horizontaal naar de onderzijde van één van de hameistijlen en vandaar via een katrol naar een tweede katrol, bevestigd aan het uiteinde van de balans bij de broek.

Via deze katrol gaat de ketting wer terug naar de onderzijde van de hameistijl, waar deze is vastgezet. De snelheid van bewegen wordt daarmee gehalveerd, evenals de benodigde kracht voor het ronddraaien van de slinger.

Waardering

De ophaalbrug is van belang voor de ontwikkeling van het veendorp Griendtsveen. De brug is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van ophaalbruggen en voor de geschiedenis van de bouwtechniek. De brug bezit hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

De brug maakt deel uit van het veendorp Griendtsveen waarvan de cultuurhistorische waarde groot is. De brug bezit bouwtechnisch een gave en herkenbare constructie. Qua vormgeving komt een dergelijke brug elders in Nederland niet voor. Op basis van deze waarde bezit de ophaalbrug aan de Kanaalweg te Griendtsveen algemeen belang.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 523254

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82818/148

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Griendtsveen	Horst aan de Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Griendtsveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Horst	G			744

*Omschrijving***

Inleiding

Stalen ophaalbrug gelegen nabij de Ericaweg in Griendtsveen. De in totaal vier ophaalbruggen werden gebouwd omstreeks 1905. Deze dienden en dienen voor de doorgang van het verkeer in dit dorp.

Omschrijving

Stalen ophaalbrug van het zogenoemde type A2.

Het val heeft een draagconstructie van stalen liggers met daaroverheen een houten dek. De ophaalbrug is gebouwd volgens het Amsterdamse type. De hameipoort bestaat uit twee vrijstaande hameistijlen, die onderling slechts door twee trekstangen zijn verbonden. Deze trekstangen zijn in het midden naar elkaar gebogen en aan elkaar gekoppeld. Elk van beide hameistijlen is opgebouwd uit twee U-profielen die ruggelings met het lijf tegen de flenzen van een I-profiel zijn geklonken. Boven de stijlen is een stalen kapje in de vorm van een tentdak geplaatst. De hameistijlen worden gesteund door elk twee schoren van rondstaal in langsrichting en een in dwarsrichting.

Voor de balanspriemen is een kleiner profiel toegepast. Het deel vanaf het uiteinde bij de broek tot iets voorbij het draaipunt boven de val is dubbel uitgevoerd, waarbij de twee I-liggers boven elkaar zijn geplaatst. In plaats van een constructie met regels en diagonalen is tussen de beide balanspriemen een raamwerk aangebracht van zes rechthoekige vakken. Ook de regels van dit raamwerk bestaan grotendeels uit twee boven elkaar geplaatste I-balken. De tussenlangsregel is alleen bij de bij de broek gelegen vakken dubbel uitgevoerd. Bij dit type ontbreekt tevens de regel tussen de uiteinden van de balanspriemen boven de val. De brug is in het begin van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de jaren '90 van de 20ste eeuw gerestaureerd. Waarschijnlijk is de constructie oorspronkelijk.

Waardering

De ophaalbrug is van geschiedkundig belang voor de ontwikkeling van het veendorp Griendtsveen. De brug is tevens van bouwhistorisch belang voor de typologische ontwikkeling van ophaalbruggen en voor de geschiedenis van de bouwtechniek. De brug bezit hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

De brug maakt deel uit van het veendorp Griendtsveen waarvan de cultuurhistorische waarde groot is. De brug bezit bouwtechnisch een gave en herkenbare constructie. Qua vormgeving komt een dergelijke brug elders in Nederland niet voor. Op basis van deze waarden bezit de ophaalbrug aan de Ericaweg te Griendtsveen algemeen belang.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

Monumentnummer*: 523255

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	15 april 2002
Kadaster deel/nr	82818/161

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Griendtsveen	Horst aan de Maas	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Griendtsveen	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Horst	G			778
Horst	G			752
Horst	G			426
Horst	G			689

*Omschrijving***

Inleiding

Stalen ophaalbrug gelegen nabij de Apostelweg in Griendtsveen. De in totaal vier ophaalbruggen werden gebouwd omstreeks 1905. Deze dienden en dienen voor de doorgang van het verkeer in dit dorp.

Omschrijving

Stalen ophaalbrug van het zogenoemde type A1.

Het val heeft een draagconstructie van stalen liggers met daaroverheen een houten dek.

De constructie is niet meer authentiek terwijl het val eveneens niet meer beweegbaar is. Aanvankelijk liepen langs het val twee bomen of leuningen die met het val meebewogen. Met een renovatie is deze boom uit veiligheidsoverwegingen vervangen door een hekwerkje. Het val draait in twee gesmede ogen, die aan de onderzijde van de hameistijlen zijn bevestigd.

De ophaalbrug is gebouwd volgens het Amsterdamse type. De hameipoort bestaat uit twee vrijstaande hameistijlen, die onderling slechts door twee trekstangen zijn verbonden. Deze trekstangen zijn in het midden naar elkaar gebogen en aan elkaar gekoppeld. Elk van beide hameistijlen is opgebouwd uit twee U-profielen die ruggelings met het lijf tegen de flenzen van een I-profiel zijn geklonken. Boven op de stijlen is een stalen kapje in de vorm van een tentdak geplaatst. De hameistijlen worden gesteund door elk twee schoren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van rondstaal in langsrichting en een in dwarsrichting.

De balans is opgebouwd uit twee balanspriemen met daartussen ene constructie van regels en diagonalen. De beide priemen zijn uitgevoerd als I-profiel, evenals de diagonalen en regels er tussen in, die als een soort contragewicht fungeren. Een ballastkist ontbreekt, zodat de brug niet geheel zal zijn uitgebalanceerd. ook ter plaatse van de draaipunten bevindt zich een I-profiel als dwarsregel. Boven het val is tussen de priemen een kruisverband aangebracht, terwijl de beide uiteinden van de priemen zijn verbonden door een buisprofiel of rondijzer. De balans draait tussen de beide hameistijlen. vanuit het uiteinde van de beide priemen loopt een ketting naar het val. Op de beide priemen is een spanwerk gemonteerd, met ter plaatse van de draaipunten twee drukstaven in omgekeerde V-vorm. De trekstaven van dit spanwerk bestaan deels uit rondstaal. De uiteinden bestaan uit twee platstaal profielen die gevorkt om de priem lopen en daaraan scharnierend zijn bevestigd. Boven het val bevindt zich tussen het rondstaal en de vork een spaninrichting of wartel. De bruggen worden bewogen met behulp van een stalen windwerk. Dit windwerk wordt door middel van een slinger met handkracht aangedreven. Vanaf het windwerk loopt een ketting horizontaal naar de onderzijde van één van de hameistijlen en vandaar via een katrol naar een tweede katrol, bevestigd aan het uiteinde van de balans bij de broek.

Via deze katrol gaat de ketting wer terug naar de onderzijde van de hameistijl, waar deze is vastgezet. De snelheid van bewegen wordt daarmee gehalveerd, evenals de benodigde kracht voor het ronddraaien van de slinger.

Waardering

De ophaalbrug is van geschiedkundig belang voor de ontwikkeling van het veendorp Griendtsveen. De brug is tevens van bouwhistorisch belang voor de typologische ontwikkeling van ophaalbruggen en voor de geschiedenis van de bouwtechniek. De brug bezit hoogwaardige esthetische kwaliteiten.

De brug maakt deel uit van het veendorp Griendtsveen waarvan de cultuurhistorische waarde groot is. De brug bezit bouwtechnisch gezien een gave en herkenbare constructie. Qua vormgeving komt een dergelijke brug elders in Nederland niet voor. Op basis van deze waarden bezit de ophaalbrug van de Apostelweg te Griendtsveen algemeen belang.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument